

Justitsministeren (Zahle): Da dette Lovforslag blev forelagt i dette høje Ting, og endnu da det blev vedtaget her ved anden og tredje Behandling, omfattede det alle Panterettigheder, baade retsbestemte og villiesbestemte. Begge disse Arter af Panterettigheder kan man benytte til at holde sig udenfor en Tvangsakkord og saaledes bevirke, at det er umuligt for en Ejer af en Landejendom at faa Tvangsakkord, fordi han altid vil have saa megen Pantegæld, at der ingen Akkord kan blive, naar al Pantegælden skal holdes udenfor.

Dette er ikke noget, jeg tænker mig; det er praktisk Erfaring, der har lært mig det. Vi har haft Tvangsakkordinstituttet her i Landet siden 1905, og det har været til den største Nytte for Bybefolkningen, idet mange næringsdrivende i Byerne, handlende, Haandværkere og industridrivende, gennem Tvangsakkorden har faaet en Ordning med deres Kreditorer, saaledes at de har kunnet arbejde videre paa en solid og sund Basis og arbejde sig op til Velstand og lykkelige Kaar. Men jeg tror ikke, at der foreligger et eneste Tilfælde, hvor en Ejer af en Landejendom har faaet Tvangsakkord, uagtet Loven ogsaa gælder for Landbrugere. At Landbrugerne ikke har faaet Tvangsakkord, beror paa, at Panthaverne ifølge § 20 i Tvangsakkordloven ikke falder ind under Tvangsakkorden. Naar en Tvangsakkord er kommet i Orden, Forholdene har bedret sig og den, der har faaet Akkorden, er begyndt at arbejde sig opad, saa kan Panthaveren komme og tage alt det, som er den gode Frugt af Tvangsakkorden; det kan saavel den, der har villiesbestemt Pant, altsaa har givet Laan i Ejendommen og faaet Panteobligation derfor, som den, der har Retspant, den, der har gjort Udlæg i Ejendommen for en eksigibel Fordring, gøre. Derfor burde ogsaa for begges Vedkommende Forholdet ændres, og allerede da en Kommission udarbejdede det Lovforslag, som blev til Loven af 1905, havde man fremme til Overvejelse, at Panthaverne ikke for hele deres Fordring skulde staa udenfor Tvangsakkorden, men at man skulde kunne nedskrive Panthaverens Fordring med det Beløb, hvormed Pantefordringens Paalydende oversteg Ejendommens Værdi, og dette Beløb, for hvilket der i Realiteten intet Pant er, skulde indgaa i Akkorden som en personlig Fordring og som „andre Kreditorer“.

Da Lovforslaget kom over i Landstinget, viste der sig imidlertid stor Modvillie mod at tage det villiesbestemte Pant med, idet man sagde: Det er en Aftale,

som er truffet mellem Debitor og Kreditor efter Debtors Ønske, og han har udstedt direkte Pantebrev for sin Gæld, derfor synes vi, det bliver i Strid med velerhvervede Interesser, hvis villiesbestemt Pant skal komme ind under Tvangsakkord. Jeg for mit Vedkommende — og jeg fik Tilslutning fra Regeringspartierne i det høje Landsting — gik ind paa at indskrænke denne Bestemmelse om Panterettighedernes Nedskrivelse til Pantets virkelige Værdi til kun at omfatte Retspanterettighed og stillede derom Ændringsforslag i Udvalget i det høje Landsting i den Overbevisning, at nu vilde det blive tiltraadt fra alle Sider. Men hvordan er det, man siger? — naar man giver den lille Finger, saa er der en, der vil have hele Haanden. Efter det System optraadte man i Landstinget og sagde: Nu er det udmærket, nu har vi faaet de villiesbestemte Panterettigheder fri, nu vil vi skam ikke gaa med til, at Lovforslaget skal omfatte samtlige Retspanterettigheder og give Adgang til at nedskrive dem for at hjælpe Landbrugere til Akkord, nej, de gamle Retspanterettigheder skal ligge uberørte og kunne benyttes til at vælte Tvangsakkord; derimod gaar vi ind paa, at de Retspanterettigheder, som stiftes herefterdags ikke skal kunne det. Dettes sidste kunde jeg ikke gaa ind paa, idet der ikke kan anføres nogen rimelig Grund for en saadan Fremgangsmaade — det ærede Medlem Hr. Christensen (Høng) vilde kunne gøre det, hvis nogen kunde gøre det, for jeg erkender, at det ærede Medlem er en erfarne Mand i den Slags Retsforhold gennem hele sin mangeaarige praktiske Virksomhed, men det eneste, det ærede Medlem kunde sige, var, at naar saadanne smaa Udlæg, som man har staaende tinglyst paa en Ejendom, bliver gamle, er det nok kedeligt, at man kan bruge dem til at vælte en Tvangsakkord, men efterhaanden falder de bort, efterhaanden som Tiden gaar vil der blive færre af dem. Deri har det ærede Medlem Ret, men medens Græsset gror, dør Horsemor, der er ikke Tid, og der kan gaa megen Tid; vi lever i Krisetider, nu skal der hjælpes, nu skal man passe paa, at ikke de gamle Udlæg skal kunne anvendes til at fjerne enhver Mulighed for Tvangsakkord for en nødlidende, kriseramte Landbruger.

Det ærede Medlem har Ret i, at der nok i Fremtiden ikke vil blive stiftet saa mange nye Panterettigheder af denne Art, for i disse Tider er der ikke saa meget ved at gøre Udlæg i en Landejendom. Ved at stille den til Tvangsauktion vil Kreditorerne